

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Ukrajina
bytem v ČR X
zastoupený Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, 130 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2019 č. j. OAM-156/ZA-ZA14-K02-R2-2014

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2019 č. j. OAM-156/ZA-ZA14-K02-R2-2014 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že žalovaný se opomněl vypořádat s otázkou pronásledování žalobce z důvodu příslušnosti k národnostní/jazykové menšině (žalobce se hlásí k ruské národnosti a mluví rusky) a k etnické menšině (žalobce je poloviční Uzbek). Pokud jsou podle rozsudku Městského soudu v Praze a zprávy MZV USA z 13. 4. 2016 určité etnické skupiny obětí diskriminace a čelí napadání (např. Romové, osoby Tádžického původu, Jordánci), může se stát obětí takového násilí též žalobce, protože svým vzhledem (barva pleti a středoasijské rysy) není od osob takového původu spolehlivě rozlišitelný, stejné nebezpečí hrozí též těm, kdo jsou z Uzbekistánu. V případě rodiny žalobce jde o kombinaci příslušnosti ke třem menšinám: jazykové/národnostní, etnické a náboženské, žalovaný se však touto kombinací vícero rizikových faktorů nezabýval, napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
3. Žalobce měl za to, že z hlediska postavení Svědků Jehovových na Ukrajině se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou postihu osob, které zločiny z nenávisti páchají, sám žalovaný potvrdil, že množství těchto útoků je nezanedbatelné a podstatná část pachatelů nebyla potrestána, což naznačuje toleranci trestné činnosti páchané na této náboženské menšině, je třeba se zabývat otázkou postoje orgánů veřejné moci k aktivní ochraně jejich práv, pro potvrzení neexistence pronásledování nestačí zaměřit se na otázku svobodného shromažďování svědků Jehovových. Žalovaný též nereflektoval zprávy založené do spisu žalobcem o násilí vůči Svědkům Jehovovým na Ukrajině.
4. Byl přesvědčen, že žalovaný se dopustil hrubého zkreslení obsahu informací, které jsou uvedeny v použitých zdrojích, a jejich svévolné interpretace. Na základě zprávy Ukrajina argumenty i fakty z 12. 3. 2018 nelze dovodit, že všechna urgentní a primární zdravotní péče, rozborý a úkony specializovaných lékařů budou bezplatné, avšak jen velmi úzce vymezená část z nich, péče potřebná pro žalobce není hrazena v rámci bezplatné péče. K Informaci Generálního ředitelství úřadu pro cizince ze dne 8. 2. 2019 uvedl, že žalovaný nezohlednil kritické pasáže týkající se ukrajinského zdravotnictví, z této zprávy vyplývá, že ve skutečnosti zdravotní péče není bezplatná, léčba není dostupná pro všechny potřebné, jsou používány zastaralé metody; existuje riziko, že si žalobce finančně náročnou léčbu nebude moci dovolit, ze seznamu 261 léků je zřejmé, že pouze velmi nízké procento léků je bezplatných, není jasné, zda léky na seznamu jsou léky užívané žalobcem, který netrpí běžnými chorobami, na které stačí základní léky. Ohledně dostupnosti léků bylo opomenuto, že zásadní lék, se kterým se žalobce léčí tj. NEUROTOP RETARD, není na Ukrajině dostupný, změna medikace by mohla být velmi nebezpečná, žalobce jej musí užívat po 12 hodinách, pokud by měl žalobce odjet na Ukrajinu, nemohl by mít dostatek léků pro celé období, než bude

vyšetřen na Ukrajině, není jasné, zda na Ukrajině jsou dostupné jiné léky vhodné pro žalobce. Namítal, že i když byla v dubnu 2019 zahájena reforma zdravotní péče, nemůžou se její výsledky projevit hned nebo v řádu měsíců, nelze vycházet z plánů do budoucna, ale z aktuálního stavu ukrajinského zdravotnictví. Měl za to, že je třeba provést dokazování údajů o průměrných výdělcích na Ukrajině a o cenách lékařské péče, tvrdil, že jeho rodina nemá prakticky žádné úspory a finančně vychází pouze díky podpoře syna. Poukázal na to, že na Ukrajině nemá ani zdravotní pojištění, bydliště ani práci, nemohl by tak čerpat ani zdravotní péči v uvedeném „garantovaném rozsahu“, vyřízení bydliště (tzv. propisky) může trvat mnoho měsíců, po celé období by byl žalobce mimo systém veřejného zdravotního pojištění.

5. Žalovaný vytkl žalobci, že nedoložil do spisu aktuální zdravotní zprávy, a žalovaný tak musel vycházet ze stavu roku 2017; pokud měl však žalovaný za to, že pro své rozhodnutí potřebuje nové zprávy, měl žalobce vyzvat k jejich předložení, není v souladu s ust. § 3 správního řádu, pokud žalovaný bez dalšího vycházel ze zjevně neaktuálních zpráv z počátku roku 2017, jde o projev libovůle, zdravotní stav žalobce byl zjištěn neúplně. Tvrdil, že se jeho zdravotní stav od roku 2014 zhoršil, je třeba jej znovu posoudit, navrhl důkaz třemi zprávami o zdravotním stavu z ošetření jeho akutních stavů. Popřel, že by jeho zdravotní stav byl stabilizovaný, naposledy prodělal epileptický záchvat dne 31. 3. 2018, což vyplývá z přiložené zprávy.
6. Žalovaný se nezabýval námitkou žalobce obsaženou ve vyjádření ze dne 11. 4. 2017, dle které by jeho situace po nuceném vycestování na Ukrajinu byla stejná nebo horší, než situace vnitřně vysídlených osob, otázkou vnitřně vysídlených osob se žalovaný vůbec nezabýval, neřešil, zda je třeba žalobci poskytnout doplňkovou ochranu obdobnou jako vnitřně vysídleným osobám z důvodů uvedených v rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. 33 Az 3/2016.
7. Měl za to, že napadené rozhodnutí se nedostatečně zabývá souladem vycestování žalobce s mezinárodněprávními závazky, není zde uvedeno, jaké skutečnosti sdělené žalobcem a jaké informace o zemi původu má žalovaný na mysli, ani jaké mezinárodní závazky vzal do úvahy. Žalovaný nezohlednil mnohaletý pobyt žalobce a jeho rodiny v ČR, ani skutečnost, že jeho synovi byl udělen trvalý pobyt a nyní žádá o občanství. Napadené rozhodnutí se nezabývá tím, zda vycestování žalobce, resp. finanční nedostupnost potřebné zdravotní péče, nemůže být v rozporu s jinými lidskoprávními závazky ČR, např. Úmluvou o ochraně lidských práv a biomedicíně nebo Evropskou sociální chartou. Žalovaný se nedostatečně zabýval otázkou, v jakém postavení by se žalobce ocitl po nuceném vycestování na Ukrajinu jako osoba bez dokladů a jakýchkoli kontaktů po 24 letech nepřítomnosti na Ukrajině a 14 letech života v České republice (dále jen „ČR“), když žalobce je navíc příslušníkem hned několika menšin. Žalovaný se přes žádost žalobce nezabýval ani exteritoriálním účinkem čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013 sp. zn. 5 Azs 7/2012 a na přistěhovalecké právo Spojeného království, Rakouska a Spolkové republiky Německo.
8. Žalobce tvrdil, že mu nebyla doručena výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí, ačkoliv měla být doručena nejen právnímu zástupci, ale přímo též žalobci.

9. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný popřel oprávněnost podané žaloby, uvedl, že byl vázán rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2018 č. j. 1 Az 63/2017-84, důvody pro udělení mezinárodní ochrany neshledal, v souladu s názorem Městského soudu se zabýval tím, zda dochází k pronásledování Svědků Jehovových ze strany soukromých osob a zda je státními orgány v těchto případech poskytována dostatečná ochrana, tj. zda jsou útoky policejními orgány dostatečně vyšetřovány, a dále se zabýval zdravotními problémy žalobce a dostupností jeho případné léčby na Ukrajině.
11. Uvedl, že ani v současném správním řízení nedospěl k závěru, že by žalobce v případě návratu na Ukrajinu mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, dle zrušujícího rozsudku bylo jedinou spornou otázkou vyžadující nové posouzení žalobcova obava z pronásledování ze strany soukromých osob z důvodu náboženského vyznání žalobce a tvrzená obava z nedostatečné ochrany této komunity na Ukrajině ze strany státních orgánů. Z tohoto důvodu považoval za nadbytečné, aby se vyjadřoval k ostatním žalobním bodům, které jsou prakticky shodné s předchozí žalobou, a ohledně nichž soud v minulém soudním řízení pochybení žalovaného neshledal.
12. K žalobním námitkám uvedl, že plně dostal požadavkům zrušujícího rozsudku Městského soudu, při opakovaném posuzování žádosti žalobce se nedopustil žádné nezákonnosti, trval na svých závěrech, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, což považoval za postačující. Připustil, že na Ukrajině v roce 2018 docházelo v omezené míře k ojedinělým fyzickým útokům na členy Svědků Jehovových, přičemž některé z těchto útoků nebyly bezpečnostními složkami vyšetřeny, tyto nahodilé incidenty však nelze označit za plošné pronásledování členů této církve soukromými osobami ve smyslu zákona o azylu. Stejně tak nelze dovodit, že by ukrajinské státní orgány dlouhodobě a systematicky podporovaly zločiny z nenávisti, fyzické napadání nebo jiné formy nezákonného jednání nebo bezpráví soukromých osob proti příslušníkům Svědků Jehovových nebo jiných náboženských komunit, právě naopak, z obsahu spisu nic takového dovodit nelze. Z azylového příběhu žalobce je zřejmé pouze hypotetický subjektivní pocit strachu, žalobce však ani v minulosti, byť se vzhledem k jeho dlouhodobému pobytu mimo zemi původu jedná o minulost vzdálenou, nikdy nečelil žádným problémům pro svoje náboženské vyznání.
13. Z hlediska posouzení zdravotního stavu a dostupnosti lékařské péče na Ukrajině ve vztahu k udělení doplňkové ochrany odkázal na strany 13 -15 napadeného rozhodnutí, kde shledal, že návrat do vlasti pro žalobce riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života, nepředstavuje.

14. S ohledem na to navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:

16. Žalobce přicestoval do ČR v roce 2004, uvedl, že v letech 1995 – 2004 žil v Kyrgyzstánu, od 29. 2. 2004 se zdržuje v ČR. Žalobce žádal v ČR o mezinárodní ochranu v letech 2004, 2007 a 2012, ani v jednom případě mu mezinárodní ochrana nebyla udělena, přičemž žádost z roku 2012 byla shledána jako nepřipustná a řízení bylo zastaveno z důvodu neuvedení nových skutečností, příslušná rozhodnutí jsou součástí správního spisu. Další, v pořadí již čtvrtou žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal dne 2. 4. 2014, nové skutečnosti dle jeho tvrzení spočívaly v tom, že na Ukrajině došlo k dramatickému zhoršení situace z hlediska nacionalismu, xenofobie a diskriminace, žalobce se cítil ohrožen, protože je ruskojazyčný, je členem Svědků Jehovových, jeho otec je Uzbek a žalobce je neslovanského vzhledu, jeho rodina již v roce 1995 měla problém získat cestovní doklady Ukrajiny, žalobce trpí vážnými zdravotními problémy, v ČR se již s rodinou integroval, neboť zde žijí 9 let.
17. Při pohovoru dne 27. 11. 2014 žalobce uvedl, že jeho otec je uzbeckého původu, matka pochází z Ukrajiny, žalobce se narodil na Ukrajině a mluví rusky, po příjezdu do ČR se stal v roce 2006 členem Svědků Jehovových, žalobce se nechce na Ukrajinu vrátit, protože mluví rusky, obává se nacionalismu, dále nemá žádný pas a žádné doklady, obává se, že by mu na Ukrajině nebyla poskytnuta zdravotní péče.
18. Při pohovoru dne 21. 3. 2017 tvrdil, že situace na Ukrajině se opět výrazně zhoršila, narůstá tam nacionalismus a fašismus, žalobce neovládá ukrajinštinu, z tohoto důvodu se v případě návratu obává, že by ho zabili, dovozoval, že nacionalistické incidenty policie nevyšetřuje. Na Ukrajině má žalobce matku a nevlastní sestru, ale není s nimi v kontaktu. Dále obsáhle popsal své zdravotní problémy, má astma, epilepsii, problémy s tlakem a srdcem, v ČR se s těmito problémy léčí, bere léky, jeho stav je stabilizovaný a daří se mu dobře, naposledy měl epileptické záchvaty v roce 2017.
19. Dne 28. 3. 2017 se žalobce se svým právním zástupcem dostavili k seznámení se s podklady rozhodnutí, doložil tři lékařské zprávy ze dne 23. 1. 2017, 21. 3. 2017 a 16. 2. 2017. K podkladům se vyjádřil dne 12. 4. 2017, kde některé zprávy nepovažoval za aktuální, dále namítal, že zprávy se nezabývají finanční dostupností zdravotní péče, informace o situaci Svědků Jehovových nepovažoval za dostatečné, dále použil srovnání se situací vnitřně vysídlených osob a připojil řadu cizojazyčných dokumentů týkajících se situace na Ukrajině.
20. Žalovaný za přítomnosti tlumočníka prozkoumal materiály doložené žalobcem v rámci správního řízení, jejich názvy nechal přeložit do češtiny (č.l. 424) a dále nechal přeložit některé z těchto článků (č.l. 433).

21. Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 6. 2017 č. j. OAM-156/ZA-ZA14-K01-2014 nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 16. 7. 2017 žalobu k Městskému soudu v Praze.
22. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 11. 2018 č. j. 1 Az 63/2017-84 zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2017 č.j. OAM-156/ZA-ZA14-K01-2014 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud zde shledal, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav ohledně toho, v jaké míře a kde dochází na Ukrajině k útokům proti Svědkům Jehovovým a zda je státními orgány v těchto případech poskytována dostatečná ochrana, tedy zda jsou útoky efektivně policií vyšetřovány, uložil žalovanému, aby si v dalším řízení opatřil adresné a aktuální informace ohledně těchto skutečností a na jejich základě posoudil, zda žalobci hrozí pronásledování či vážná újma ve smyslu ust. § 12 a § 14a zákona o azylu. Dále soud shledal, že žalovaný se nezabýval zdravotními problémy žalobce a jeho případnou léčbou na Ukrajině ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, dané rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné, uložil žalovanému, aby se v dalším řízení zabýval tvrzeními žalobce o nedostupnosti zdravotní péče v jeho konkrétním případě, a pokud by na podkladě zpráv dospěl k závěru o nedostatku vhodné péče, aby zhodnotil, zda taková situace představuje riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu, vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. Další námitky žalobce soud nepovažoval za důvodné.
23. Žalovaný v navazujícím řízení doplnil tyto podklady pro rozhodnutí: Ukrajina Informace OAMP z 17. 6. 2019 Náboženská svoboda, Ukrajina Informace OAMP z 25. 4. 2019 Situace v zemi, Informace belgického Generálního ředitelství úřadu pro cizince ze dne 8. 2. 2019 č. j. BDA-20181203-UA-6933, Ukrajina Informace místního lékaře č.j. BMA 11898 ze dne 2. 1. 2019 dostupnost léčby epilepsie včetně dostupnosti léků, Ukrajina Argumenty i fakty z 12. 3. 2018 bezplatné zdravotní výkony pro Ukrajince: úplný seznam, Informace MZV ČR č.j. 107918-6/2019-LPTP z 9. 4. 2019 zdravotní záchranná služba, péče o zdravotně postižené, Informace MZV ČR č.j. 111866/2018-LPTP z 12. 6. 2018 a Informace MZV ČR č.j. 110372/2018-LPTP z 16. 5. 2018.
24. Žalovaný vyzval právního zástupce žalobce výzvou ze dne 26. 6. 2019, aby se dne 15. 7. 2019 dostavil k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, výzva byla doručena právnímu zástupci dne 3. 7. 2019, právní zástupce ani žalobce se dne 15. 7. 2019 k danému úkonu nedostavil.
25. Dne 16. 8. 2019 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě předpokládané zákonem o azylu neudělil, v odůvodnění neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu, shrnul tvrzení uvedená žalobcem a předchozí průběh řízení, zjistil, že tvrzeným důvodem žádosti je obava z návratu do vlasti z důvodu jeho příslušnosti ke Svědkům Jehovovým a obava z nedostupnosti lékařské péče na Ukrajině s ohledem na jeho zdravotní stav, kdy zdravotní problémy žalobce vyjmenoval. Na straně 7 rekapituloval podklady, ze kterých vycházel, a rovněž podklady neaktuální, které již mezi podklady nezahrnul.

26. Z hlediska ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se žalovaný v souladu se zrušujícím rozsudkem Městského soudu v Praze podrobně zabýval postavením náboženské komunity Svědků Jehovových na Ukrajině, která má asi 140 tisíc příslušníků, a to na stranách 8 – 11 napadeného rozhodnutí, zjistil, že v roce 2018 došlo ke 31 vandalským útokům na sály Království a 18 případům fyzického napadení, které nebyly bezpečnostními složkami vyšetřeny, považoval je za nahodilé incidenty, které nelze označit za plošné pronásledování všech členů Svědků Jehovových soukromými osobami ve smyslu zákona o azylu za současné neochoty a nezájmu bezpečnostních složek tyto zločiny vyšetřit, nejde o systematickou toleranci zločinů z nenávisti státními orgány. Poukázal na to, že žalobce navíc v této souvislosti žádným problémům v minulosti nečelil, jde o hypotetický subjektivní pocit strachu, na Ukrajině je silná svoboda náboženského vyznání a sály Království jsou zvláště chráněny. V případě problémů lze využít dostupné prostředky vnitrostátní ochrany.
27. Zabýval se též tím, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany, a to zejména v souvislosti se svým zdravotním stavem, konstatoval, že žalobce nedoložil žádné nové podklady, které by indikovaly zhoršení jeho zdravotního stavu oproti stavu před vydáním rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017. Z hlediska ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se zabýval postavením Svědků Jehovových na Ukrajině, ohledně konkrétních zjištění odkázal na pasáž uvedenou v části týkající se azylu, stručně uvedl, že Svědci Jehovovi se na Ukrajině těší plnému uplatňování náboženské svobody, nejsou státními orgány omezováni, pravidelně konají několikatisícová shromáždění na veřejných místech a bezpečnostní složky se ve většině případů snaží vyšetřovat individuální akty vandalství na sály Království Svědků Jehovových nebo ojedinělé a nahodilé případy fyzických útoků ze strany soukromých osob vůči Svědkům. Nelze hovořit o systematickém, plošném, nerozlišujícím násilí vůči Svědkům Jehovových na Ukrajině, které by bylo podporované či tolerované státními orgány. Přihlédl rovněž k informacím na webových stránkách Svědků Jehovových a neshledal, že by Svědci Jehovovi byli na Ukrajině vystaveni nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
28. Posuzoval též dostupnost zdravotní péče na Ukrajině, poukázal na reformy zdravotnictví, které proběhly od roku 2014, určitá část zdravotní péče zůstává bezplatná (urgentní a primární péče, bezplatné rozborý v rámci primární péče a výkony úzce specializovaných lékařů), byl zaveden elektronický systém zdravotní péče, kdy se občané budou moci k lékaři objednat online, probíhá též reforma záchranné služby s cílem modernizovat síť a zkrátit dojezdové limity, popsal reformu postavení praktických lékařů, byl spuštěn program dostupné léky, kdy stát proplácí léky ze seznam, je patrná snaha vlády reformovat ukrajinské zdravotnictví. Zabýval se též cenovou dostupností léků, když některé léky a materiál je nutné na Ukrajině hradit, to se však týká všech občanů Ukrajiny. Žalobce je dospělý, plně právně způsobilý muž, který aktuálně pracuje, podporuje ho též syn, nejedná se o nemajetnou osobu, nemá sníženou pracovní schopnost. Zjistil, že léky na léčbu epilepsie jsou na Ukrajině plně dostupné, poslední doložený záchvat se u žalobce objevil v roce 2012, jeho stav lze označit za stabilizovaný, další zdravotní potíže nevypovídají o reálně hrozícím nebezpečí vážné újmy, jsou běžně řešitelné i ukrajinským zdravotnictvím. Přitom vycházel z posledních zpráv z roku 2017, když žalobce později žádné zprávy nedoložil.

Dospěl k závěru, že s ohledem na zdravotní stav žalobce nepředstavuje riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. Neshledal, že by žalobci hrozil postih v souvislosti s dlouhodobým pobytem v zahraničí či žádostí o mezinárodní ochranu, ani ohrožení mezinárodním či vnitřním ozbrojeným konfliktem. Stručně konstatoval, že případné vycestování nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Dospěl k závěru, že žalobce podmínky pro udělení doplňkové ochrany nesplňuje.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Shledal, že napadené rozhodnutí je částečně nepřezkoumatelné, a proto jej dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez jednání zrušil.
30. Žalobce namítal, že žalovaný se nedostatečně vypořádal s tím, zda žalobci nehrozí v domovském státě pronásledování z důvodu příslušnosti k národnosti/jazykové menšině a etnické menšině a dále kombinací těchto faktorů se skutečností, že žalobce je zároveň příslušníkem Svědků Jehovových.
31. Napadené rozhodnutí je v rámci daného správního řízení druhým rozhodnutím žalovaného o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podané již dne 8. 4. 2014, žalovaný v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 na straně 7 rekapituloval, že *„důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je obava z návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, a to z důvodu jeho příslušnosti k národnostní, jazykové a náboženské menšině, žadatel je smíšeného rusko-uzbeckého původu, nevypadá jako Ukrajinec, hovoří rusky a hlásí se k Svědkům Jehovovým, přičemž ve vládě převládají fašisté, v zemi se šíří nacionalismus a příslušníci menšin, kteří neumí ukrajinsky, jsou terčem násilí ze strany ukrajinských nacionalistů a on se proto domnívá, že v případě návratu na Ukrajinu by tam byl z těchto důvodů zabit, přičemž se obává zacházení jak ze strany ukrajinské veřejné moci, tak ze strany soukromých osob, jejichž jednání je ze strany ukrajinské veřejné moci tolerováno.“* Na stranách 15 – 19 se pak žalovaný zabýval situací na Ukrajině z hlediska nacionalismu, postavením jazykových a národnostních menšin, a to též ve vztahu k etnickým Rusům a cizincům neslovanského vzhledu, a dále též postavením Svědků Jehovových, neshledal, že by se na Ukrajině dalo hovořit o cílené diskriminaci či pronásledování rusky hovořícího obyvatelstva majoritní ukrajinskou populací, ani že by takové jednání bylo podporováno ze strany státních orgánů Ukrajiny. Městský soud v Praze pak ve zrušujícím rozsudku ze dne 2. 11. 2018 považoval za dostatečné a zákonné odůvodnění žalovaného z hlediska příslušnosti žalobce k rusky mluvící menšině a skutečnosti, že je částečně uzbeckého původu. Důvodem zrušení rozhodnutí

bylo nedostatečné posouzení z hlediska postavení Svědků Jehovových a dostupnosti ochrany ze strany státních orgánů, a dále též ohledně dostupnosti zdravotní péče pro žalobce, v tomto směru soud uložil žalovanému zrušované rozhodnutí doplnit.

32. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí odkázal na právní názor Městského soudu v Praze obsažený ve zrušujícím rozsudku, zabýval se výlučně otázkami týkajícími se postavení Svědků Jehovových na Ukrajině a případné ochrany ze strany státu a dostupnosti zdravotní péče na Ukrajině, do tohoto rozhodnutí však již nezahrnul části, ve kterých se v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 vypořádal s příslušností žalobce k ruskojazyčné menšině a jeho etnickým původem, v tomto směru neobsahuje napadené rozhodnutí žádná zjištění, ani závěry.
33. V důsledku toho je však napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje posouzení části důvodů, na kterých žalobce založil svou žádost o mezinárodní ochranu, tyto důvody tak zůstaly zcela opominuty. Není přitom postačující, že se k těmto důvodům žalovaný vyjádřil v rámci rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017, neboť toto rozhodnutí bylo soudem zrušeno, tedy neexistuje a nemá žádné právní účinky. Nelze tedy vycházet z toho, že se žalovaný v předchozím rozhodnutí s částí argumentace vypořádal a jeho závěry obstály též v soudním přezkumu. Soud uložil žalovanému původní rozhodnutí doplnit, to však neznamená, že se žalovaný v navazujícím novém rozhodnutí bude zabývat pouze doplněním původního rozhodnutí a zcela vypustí části, ohledně kterých soud neshledal žalobní námitky jako důvodné. Nejedná se totiž o dvě rozhodnutí, která se nějakým způsobem doplňují, nebo dokonce o dvě součásti jednoho rozhodnutí, původní rozhodnutí bylo rozsudkem Městského soudu v Praze zcela odklizeno a žalovaný se v novém rozhodnutí musí vypořádat se všemi důvody žalobce, na kterých založil svou žádost o mezinárodní ochranu ze dne 8. 4. 2014. Pokud tak neučinil, zůstaly některé důvody žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nevypořádány a napadené rozhodnutí je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné, jde o nedostatek odůvodnění ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Proto i když Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 2. 11. 2018 neměl výhrady k vypořádání námitek žalobce týkajících se jeho příslušnosti k ruskojazyčné menšině a etnického původu, nezbývá nyní soudu, než napadené rozhodnutí zrušit, neboť žalovaný tuto část odůvodnění do napadeného rozhodnutí nepojal, což způsobuje jeho nezákonnost.
34. Obdobná je situace z hlediska posouzení souladu vycestování žalobce s mezinárodními závazky podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a to s ohledem na dlouhodobý pobyt žalobce a jeho rodiny v ČR. Žalovaný se v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 na straně 26 těmito okolnostmi zabýval, posuzoval míru integrace žalobce v ČR, odůvodnil svůj závěr, že vycestování žalobce rozpor s mezinárodními závazky nepředstavuje. Městský soud v Praze pak s tímto posouzením žalovaného souhlasil, zabýval se též případným exteritoriálním účinkem článku 8 Úmluvy. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí příslušnou část odůvodnění opět nepřevzal, na straně 15 uvedl pouze závěr, dle kterého případné vycestování žalobce rozpor s mezinárodními závazky nepředstavuje, u tohoto závěru však absentuje jakékoli odůvodnění, jak k němu žalovaný dospěl. Napadené rozhodnutí je proto i v této části nepřezkoumatelné, což způsobuje jeho nezákonnost. Na druhou stranu se však soud nedomnívá, že by se žalovaný v této části měl zabývat též zdravotním stavem žalobce, neboť tyto okolnosti posuzoval již v souvislosti

s důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

35. V souvislosti s posouzením důvodů dle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu soud připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, www.nssoud.cz, uvedl, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců.“ Jak dále Nejvyšší správní soud uvedl, „obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“
36. K námitce ohledně nedostatečného posouzení možností vnitrostátní ochrany soud uvádí, že podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
37. Výše uvedené ustanovení transponuje čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „**kvalifikační směrnice**“). Dle čl. 7 odst. 1 kvalifikační směrnice mohou ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu poskytovat pouze a) stát nebo b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, ovládající stát nebo podstatnou část území státu, pokud jsou ochotny a schopny zajistit ochranu v souladu s odstavcem 2. Dle čl. 7 odst. 2 směrnice *musí být ochrana před pronásledováním nebo vážnou újmu účinná a nesmí být pouze dočasná. Má se zpravidla za to, že taková ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odst. 1 písm. a) a b) učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.*

38. Je třeba prokázat, že stát (strana nebo organizace, která ovládá stát) není schopen nebo ochoten poskytnout před pronásledováním nebo vážnou újmou ochranu, tedy neučiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy. Kroky státních orgánů směřující k ochraně před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou, mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57)
39. Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 4 Azs 38/2003-36).
40. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2021 č. j. 1 Azs 20/2021-37: „*Nicméně obecně účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy není vždy dostatečný. Pokud lze z dostupných informací o zemi původu dovodit, že v obecné rovině funkční systém právní ochrany není v praxi s to pro určitou specifickou skupinu (či jednotlivce) účinnou ochranu zajistit, nelze takový právní systém považovat za dostatečný, i kdyby pro většinu populace jinak dostatečný byl. Pokud se z informací o zemi původu prokáže, že se skutečně vyskytují nikoliv ojedinělé případy pronásledování příslušníků určité skupiny, bylo by k zajištění účinného systému ochrany třeba speciálních kontrolních a jiných opatření uvnitř policie, které by směřovaly k tomu, aby takové nezákonné praktiky policie přestaly (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. září 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70).*“
41. V posuzovaném případě se žalobce stal členem Svědků Jehovových teprve v roce 2006 po svém příjezdu do ČR, při svém dřívějším pobytu v domovském státě dříve tuto víru nevyznával, a tedy žádným problémům v této souvislosti dosud nečelil. Tedy z hlediska rizika možného budoucího pronásledování nebylo možné se zabývat konkrétními událostmi, které by již nastaly v případě žalobce, žalovaný mohl vycházet pouze z podkladů, které shromáždil o situaci Svědků Jehovových na Ukrajině. Žalobce v souladu s názorem Městského soudu doplnil aktuální informace, čerpal zejména z Informace OAMP Ukrajina: náboženská svoboda ze dne 17. 6. 2019, které se týká též přímo Svědků Jehovových a která odkazuje na zprávu MZV USA o svobodě vyznání za rok 2017, připustil existenci 18 případů fyzického napadení v roce 2018, které nebyly bezpečnostními složkami vyšetřeny.
42. Žalovaný nicméně obsáhle a přesvědčivě zdůvodnil, proč nejsou tyto skutečnosti dostačující k naplnění definice pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, v této souvislosti odkázal na standard přiměřené pravděpodobnosti a zjištění učiněné z uvedené zprávy, dle kterého je vyšetřování zločinů z nenávisti komplikované složitostí prokazování znaků skutkové podstaty a příčinné souvislosti z hlediska záměru (původ v rase, národnosti nebo náboženství poškozené osoby), což zásadním

způsobem ovlivňuje úspěšnost policejního vyšetřování ve vztahu ke kvalifikaci fyzického útoku na příslušníka určité skupiny, dovodil, že se nejedná o selhání ukrajinských státních orgánů a jejich neochotu tato protiprávní jednání vyšetřit. Zabýval se dostupnými prostředky vnitrostátní ochrany, shledal, že se nejedná o záměrnou nečinnost ukrajinské policie prošetřit ojedinělé případy fyzického napadení příslušníků této komunity, v případě individuálního pochybení a excesivního jednání konkrétních příslušníků policie ve smyslu nezahájení vyšetřování napadených členů Svědků Jehovových má žalobce možnost obrátit se na jiné oddělení policie, případně podat na postup policie stížnost, rovněž se může obrátit na ombudsmana, jehož úřad je mezinárodními pozorovateli považován za orgán efektivně prosazující lidská práva, nebo na neziskové organizace zabývající se ochranou práv náboženských organizací.

43. Soud shledal, že žalovaný tak dostal shora uvedeným judikatorním požadavkům ohledně zjištění dostatečného a funkčního systému právní ochrany v praxi, soud se ztotožňuje s hodnocením žalovaného ohledně závěru, že se zde nejedná o systematické, dlouhodobé a plošné pronásledování členů Svědků Jehovových na Ukrajině podporované či tolerované ukrajinskými státními orgány, žalobní námitka je nedůvodná.
44. Pokud jde o zprávu ze dne 12. 8. 2013 o vyvraždění rodiny Svědků Jehovových v Nikolaevské oblasti, na kterou žalobce poukázal v rámci vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí dne 11. 4. 2017, žalovaný se k této zprávě vyjádřil pouze v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 a nikoli již v rámci napadeného rozhodnutí. Toto opomenutí žalovaného však nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o zprávu z roku 2013, tedy šest let starou, z neznámého zdroje, dle zprávy není jasné, co mělo být motivem tohoto zločinu, jednou ze spekulací je, že se jedná o zločin na náboženské půdě, nicméně ani dle článku nelze mít tuto informaci za ověřenou. Navíc, i kdyby se jednalo o zločin motivovaný náboženskou příslušností obětí, nebylo by tato informace v rozporu se zjištěními žalovaného, dle kterých k násilnostem proti příslušníkům Svědků Jehovových na Ukrajině ojediněle dochází, nejedná se však o útoky podporované či tolerované státními orgány, přičemž jsou dostupné prostředky vnitrostátní ochrany.
45. Žalobce vytýkal žalovanému hrubé zkreslení obsahu informací, které jsou uvedeny v použitých zdrojích. K tomu je třeba uvést, že žalovaný na straně 13 napadeného rozhodnutí uvedl, že „dle *Informace Argumenty i Fakty: Bezplatné zdravotní výkony pro Ukrajince ze dne 12. 3. 2019 vstoupila v platnost reforma zdravotnictví, a v zemi nadále zůstane část zdravotních výkonů bezplatná.*“, netvrdil však, že by veškerá zdravotní péče byla v zemi bezplatná. Pomocí zjištění z Informace belgického Generálního úřadu pro cizince ze dne 8. 2. 2019 žalovaný poukázal na pozitivní reformní vývoj zdravotnictví a tzv. Národní program pro úhradu cenově dostupných léků, díky kterému jsou určité základné léky hrazeny buď v plné výši, nebo částečně, toto zjištění s obsahem zprávy koresponduje a nijak neodporuje tomu, že dle zprávy tento seznam obsahoval 261 léků. Kritické pasáže v této zprávě programu na léčbu HCV, tedy jiné diagnózy než má žalobce, a nebylo tak důvodné, aby na tyto informace žalovaný poukazoval. Námitka tak není opodstatněná.

46. Žalobce při pohovoru dne 21. 3. 2017 uvedl, že bere lék Neotrop 300 na epilepsii, dvě tablety každých dvanáct hodin, netvrdil nic o nedostupnosti tohoto léku na Ukrajině, doložil lékařskou zprávu ze dne 16. 2. 2017 z neurologie, dle které bere Neurotop ret 300 1-0-1. Žalovaný se zabýval dostupností léčby epilepsie na Ukrajině včetně léků, vyšel z Informace místního lékaře č.j. BMA 11898 ze dne 2. 1. 2019, které se týká konkrétně této nemoci, z toho dovodil dostupnost léčby a základních léků na epilepsii v různých alternativách na Ukrajině, což soud považuje za dostačující z hlediska vyvrácení reálné hrozícího nebezpečí vážné újmy pro žalobce na Ukrajině.
47. Pokud jde o možnost udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů, poukazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2020 č. j. 10 Azs 437/2019-83, ve kterém tento soud popsal příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, včetně rozhodnutí ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10. *„Původní judikatura vztahující se k otázce doplňkové ochrany z humanitárních důvodů stanovila velmi přísné podmínky pro její udělení. Žadatel o mezinárodní ochranu se musel ocitát takřka na pokraji smrti (např. AIDS v terminálním stadiu). Tento velmi přísný standard, zastávaný Evropským soudem pro lidská práva v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997 ve věci D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008 ve věci N. proti Spojenému království, stížnost č. 26565/05, ESLP zmírnil v rozsudku ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10. Setrval sice na tom, že institut doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů musí zůstat vyhrazen pro velmi výjimečné případy, nikoliv však jen pro ty, v nichž je žadatel v době podání žádosti bezprostředně ohrožen na životě. Podle rozsudku ve věci Paposhvili jde i o případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“ (bod 183 rozsudku).“* Z toho dovodil, že: *„Pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů jsou stěžejní tyto podklady a informace: 1) ty, které se týkají zdravotního stavu žadatele, a 2) ty o kvalitě a dostupnosti zdravotní péče a léků v zemi, kam by musel žadatel vycestovat. Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku Paposhvili). Informace o svém zdravotním stavu musí poskytnout žadatel v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se žadatel nachází a jaké riziko by pro něj představovaly samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Na žalovaném je, aby tyto důkazy řádně posoudil a potvrdil či rozptýlil žadatelovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší, tím, že si obstará dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu (obdobně bod 187 rozsudku Paposhvili).“*
48. Ze spisu je zřejmé, že žalovaný v posuzovaném případě shromáždil jak informace ohledně zdravotního stavu a potřebné léčby žalobce, tak dostupnosti příslušné zdravotní péče na Ukrajině. S ohledem na to posoudil též riziko, jaké by pro žalobce představovala cesta do domovského státu a setrvání v něm, na základě zjištění ohledně možností zdravotní péče na Ukrajině zcela specificky ve vztahu k diagnóze žalobce dospěl k závěru, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu nehrozí vážná újma ve

smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jeho zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života v důsledku nedostatečné péče, soud se s tímto hodnocením zcela ztotožňuje. Lze tak konstatovat, že rozhodnutí žalovaného o neposkytnutí doplňkové ochrany bylo zcela v souladu též s rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva ve věci Paposhvili proti Belgii, žalovaný nijak nepochybil. Tvrzení žalobce obsažené v žalobě o tom, že změna medikace by mohla být pro žalobce velmi nebezpečná, a pochybnosti o vhodnosti tamních léků pro jeho osobu, jsou pouhou obecnou hypotetickou úvahou, žalobce neuvedl žádné konkrétní údaje ani informace, ze kterých vycházel a na kterých tento odhad zakládá, ani nepřiložil žádné důkazy, tuto úvahu navíc sám formuloval v podmiňovacím způsobu resp. jako pouhou pochybnost. Tyto spekulace, které navíc ani neuvedl v průběhu správního řízení, nejsou způsobitelné zpochybnit shora uvedené závěry žalovaného. Rovněž pochybnosti žalobce o tom, zda by měl v přechodném období před svým přestěhováním na Ukrajinu dostatek léků, soud považuje pouze za účelové, žalobci nic nebrání si před svým výjezdem z ČR zajistit větší množství užívaných léků, aby měl dostatek času zajistit si potřebnou léčebnou péči v domovském státě.

49. Zjištění žalovaného ohledně reforem zdravotní péče na Ukrajině jsou pouze východiskem pro další úvahy žalovaného týkající se konkrétně situace žalobce, kdy žalovaný podrobně odůvodnil, z jakých důvodů žalobci v souvislosti s jeho zdravotním stavem nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. V této souvislosti je rovněž třeba poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, kde bylo opakovaně vysloveno, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení azylu, viz rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69.
50. K námitkám ohledně skutečnosti, že zdravotní péče na Ukrajině není bezplatná, lze uvést, že otázka dostupnosti lékařské péče se zcela neprolíná s otázkou její bezplatnosti. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu totiž existuje-li v zemi původu žadatele dostupná, byť nákladná zdravotní péče, není důvod pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019 č. j. 6 Azs 130/2019-41). V této souvislosti soud nepovažuje za důvodnou námitku žalobce o tom, že mělo být provedeno dokazování údajů o průměrných výdělcích na Ukrajině a o cenách lékařské péče, neboť by z takového důkazu nebylo možné zjistit nic, co by se týkalo konkrétní situace žalobce a jeho rodiny, jednalo by se pouze o všeobecné statistické údaje, dle shora uvedené judikatury pak není nutnost finanční úhrady zdravotní péče důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.
51. Žalobce namítal, že žalovaný vycházel z lékařských zpráv z roku 2017 a nevyzval žalobce k předložení aktuálních údajů a podkladů.
52. V posuzovaném případě žalobce od počátku řízení tvrdil, že trpí různými zdravotními problémy, k tomu průběžně dokládal příslušné lékařské zprávy. Poté, co Městský soud v Praze dne 2. 11. 2018 zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2017, žalovaný pokračoval ve správním řízení, výzvou ze dne 26. 6. 2019 vyzval žalobce k seznámení

se s podklady pro rozhodnutí, žalobce na tuto výzvu nijak nereagoval a k danému úkonu se nedostavil. K tomu soud uvádí, že je to především žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení, rovněž má též povinnost svá tvrzení prokázat, pokud mu v tom nebrání okolnosti specifické pro tento typ správních řízení. I když je žalovaný na základě ust. § 3 správního řádu povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, nezbavuje to žalobce povinnost tvrdit konkrétní okolnosti, na kterých zakládá svou žádost o mezinárodní ochranu, a označit důkazy na podporu svých tvrzení, má - li z nich žalovaný vycházet. Není povinností žalovaného jakkoli domýšlet skutečnosti, které žalobce v řízení neuvedl. Pokud měl žalovaný za to, že od doby vydání rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 u něj došlo ke zhoršení zdravotní stavu, mohl to v navazujícím řízení uvést a doložit, pokud tak neučinil, nelze to klást k tíži žalovanému, námitka není důvodná. S ohledem na to, že tímto rozsudkem soud zrušil napadené rozhodnutí, bylo by nadbytečné v soudním řízení provádět důkazy ohledně současného zdravotního stavu žalobce, žalobce může příslušné lékařské zprávy uplatnit v navazujícím správním řízení.

53. Žalobce vytýkal žalovanému, že se nezabýval situací vnitřně vysídlených osob, která je obdobná jako situace žalobce. Ani tato námitka není důvodná. Otázka postavení vnitřně vysídlených osob je spjata s důvodem dle ust. §14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tedy nebezpečím souvisejícím s mezinárodním nebo vnitřním ozbrojeným konfliktem. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí touto okolností rovněž zabýval (viz strany 11 a 15), shledal, že zhoršená bezpečnostní situace v zemi původu je i nadále pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, přičemž Vinnycká oblast, odkud pochází žalobce, je trvale pod kontrolou ukrajinské ústřední vlády a život zde probíhá běžným způsobem. Zároveň žalovaný neshledal, že by byl na Ukrajině uplatňován jakýkoliv postih či diskriminace proti občanům, kteří se vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu. V takové situaci nebylo nijak důvodné, aby se žalovaný zabýval situací vnitřně vysídlených osob, žalovaný neuvedl žádné důvody, které mu bránily specificky v návratu do domovské oblasti. Odkaz na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2017 č.j. 33 Az 3/2016-34 není přílehlavý, neboť se týká žalobkyně pocházející z oblasti za Ukrajině zasažené ozbrojeným konfliktem. Tyto závěry však nemění nic na tom, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nevyhodnotil, zda dlouhodobý pobyt žalobce v ČR republice a rodinná situace nemohou způsobovat rozpor vycestování žalobce s mezinárodními závazky, jak je uvedeno v bodě 25 výše.
54. Další pochybení žalobce spatřoval v tom, že mu nebyla doručena výzva k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, ale byla zaslána pouze jeho právnímu zástupci.
55. Podle ust. § 34 odst. 2 správního řádu *s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci.*
56. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný zaslal dne 26. 6. 2019 právnímu zástupci žalobce výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, které mělo proběhnout dne 15. 7. 2019, výzva byla právnímu zástupci doručena dne 3. 7. 2019,

přímo žalobci tato výzva zasílána nebyla, žalobce ani jeho právní zástupce se k tomuto úkonu dne 15. 7. 2019 nedostavili.

57. Nejvyšší správní soud se k těmto otázkám vyjádřil v rozsudku ze dne 23. 12. 2013 č. j. 8 As 53/2013-37, kde uvedl: „*V případě ústního jednání není pro uplatnění procesních práv účastníka řízení nezbytná jeho osobní účast. Povaha těchto práv nevyžaduje osobní úkon účastníka, ale účastník může tato práva uplatnit prostřednictvím svého zástupce, který může navrhnout důkazy, seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim, klást svědkům otázky atd. Z úkonů zástupce pak vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému (§ 34 odst. 1 správního řádu).*” K tomu srov. též rozsudek ze dne 17. 12. 2008 č. j. 1 As 100/2008-61 publ. pod č. 3021/2008 Sb. NSS, dle kterého zákonný požadavek „nutnosti osobní účasti“ je třeba vykládat tak, že správní orgán může příslušnou osobu předvolat pouze a jen tehdy, jestliže je osobní účast předvolané osoby nutná pro dosažení cíle řízení.
58. Z toho je zřejmé, že úkon vyjádření se k podkladům rozhodnutí podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu není úkonem, který by musel účastník vykonat osobně, pokud žalovaný doručoval pouze zástupci žalobce, postupoval v souladu se správním řádem a nedopustil se žádného pochybení, námitka je nedůvodná.
59. Z uvedených důvodů, kdy žalovaný výše popsaným způsobem porušil povinnost své rozhodnutí řádně odůvodnit dle ust. § 68 odst. 3 správního řádu, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí částečně nepřezkoumatelné, soud postupoval podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a žalobou napadené rozhodnutí bez jednání zrušil a podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
60. V dalším řízení je žalovaný povinen vypořádat se komplexně se všemi okolnostmi a důvody, na kterých žalobce postavil svou žádost o mezinárodní ochranu, tedy nejen s těmi, které v důsledku zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, ale též s těmi, které byly obsaženy v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017 včetně příslušnosti žalobce k ruskojazyčné menšině a k etnické menšině dané jeho etnickým původem. Žalovaný dále znovu přezkoumatelným způsobem zhodnotí, zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí doplňkové ochrany z hlediska ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy zda vycestování žalobce nemůže být v rozporu s mezinárodními závazky ČR, a to zejména s ohledem na dlouhodobý pobyt žalobce v ČR a jeho rodinnou situaci.
61. Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je správní orgán vázán (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).
62. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí a příprava zastoupení, písemné podání

k soudu) a náhradu hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. července 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně